

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืช ภายใต้กฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ
คำสำคัญ	การคุ้มครองสิทธิ / นักปรับปรุงพันธุ์พืช
นักศึกษา	จิตภา เกือกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ช้องนาง วิฑูรานุพงษ์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2566

บทคัดย่อ

จากสภาพปัญหาของการตราพระราชบัญญัติต่างๆ และการบังคับใช้พระราชบัญญัติที่เกิดขึ้นในปัจจุบันของประเทศไทย ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของ พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ซึ่งได้กำหนดมาตรการการคุ้มครองพันธุ์พืชและสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืช เช่น ขอบเขตนักปรับปรุงพันธุ์พืช ระยะเวลาการคุ้มครองพันธุ์พืช เป็นต้น เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้มีการปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์พืช เพื่อให้มีพันธุ์พืชใหม่เพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม อันเป็นการส่งเสริมการพัฒนาทางด้านเกษตรกรรมและสร้างแรงจูงใจด้วยการให้ และความคุ้มครองตามกฎหมาย ตลอดจนเพื่อเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาการใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืชอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ 1978 ที่ผนวกเข้ากับหลักการสำคัญของอนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพมาเป็นหลักเกณฑ์ในการออกกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช

แต่เมื่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจเกิดการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันบทบัญญัติของพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ดังกล่าวที่มีอยู่แต่เดิม อาจไม่สอดคล้องกับการแข่งขันด้านการปรับปรุงพันธุ์พืชที่เพิ่มมากขึ้น/ลดลงอย่างต่อเนื่อง อันนำไปสู่ปัญหาด้านการคุ้มครองพันธุ์พืชที่ต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ซึ่งอาจก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางเทคโนโลยีชีวภาพที่น้อยลง การพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืชที่ใช้ระยะเวลายาวนาน เนื่องจากไม่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล วิธีการหรือแนวคิดกับประเทศต่างๆ ที่มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีชีวภาพในการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืช และประสบความสำเร็จในระยะเวลาอันสั้น ทั้งระบบกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชของไทยยังขาดความชัดเจนในเรื่องเกี่ยวกับการคุ้มครองชั่วคราวระหว่างการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ว่ามีมาตรการอย่างไรต่อผู้กระทำความผิด ในขณะที่ผู้ทรง

สิทธิยื่นคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ตลอดจนได้รับสิทธินั้น เมื่อปรากฏว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มาตรา 61 กล่าวเพียงว่า หากมีการฝ่าฝืนสิทธิของผู้ทรงสิทธิในพันธุ์พืชใหม่ ให้ศาลมีอำนาจตั้งให้ผู้กระทำความผิดชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ทรงสิทธิตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรเท่านั้น ซึ่งไม่ได้มีการระบุมาตรการการคุ้มครองที่ชัดเจนลงไป ในพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ดังนั้น จากการศึกษาของผู้วิจัย จึงทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า ควรนำหลักการของอนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ 1991 มาเป็นหลักการในการแก้ไขกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชของไทย จึงเป็นหลักการที่เหมาะสมที่จะสามารถนำมาปรับใช้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 และหากมีการนำมาใช้กับประเทศไทย ก็น่าจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาระบบคุ้มครองพันธุ์พืชของประเทศไทยในอนาคต และย่อมส่งผลให้กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการให้ความคุ้มครองพันธุ์พืชและนักปรับปรุงพันธุ์พืช อันเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนและทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีชีวภาพและทำให้การคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่มีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อเป็นแรงจูงใจให้นักปรับปรุงพันธุ์พืชในการพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศชาติ และเป็นการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

THEMATIC TITLE	LEGAL PROBLEMS ON THE PROTECTION OF THE RIGHTS OF THE PLANT BREEDERS' UNDER THAILAND AND INTERNATIONAL SYSTEM
KEYWORDS	PROTECTION OF RIGHTS/ PLANT BERRDERS
STUDENT	JIDAPA KUEKIT
THEMATIC ADVISOR	ASSISTANT PROFESSOR DR. CHONGNANG WIPUTHANUPONG
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS BUSINESS LAW
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2023

ABSTRACT

From the problems of the enactment of various laws and the enforcement of the current Acts in Thailand, the researcher realized the importance of The Plant Variety Protection Act B.E. 2542 (1999), which prescribes measures for the protection of plant varieties and the rights of plant breeders, such as, the scope of plant breeders, period of time for plant varieties protection, etc. The purpose of the Plant Varieties Protection Act, B.E. 2542 is to encourage the improvement and development of plant varieties in order to create new plant species which promotes the development of agriculture and increase motivation by offering legal protection as well as preserving and developing sustainable usage of plant varieties. It is also in line with the principles of the New Plant Variety Protection Convention 1978, which combines the principles of the Biological Diversity Convention as criteria for legislating the protection of plant varieties.

Nevertheless, when the social and economic conditions have dramatically changed recently, the existing provisions of the Plant Varieties Protection Act B.E. 2542 (1999) remains intact and not be in line with the ever-increasing/decreasing competition in plant breeding. This leads to the problems of plant protection that lags behind other countries. Eventually, it has led to decrease in biotechnological exchange and long-term development of plant breeding due to lack of exchanging information, method, or concept with other countries in advances biotechnology of plant breeding within a short period of time. Moreover, the Thai plant variety protection law system still lacks of clarity regarding temporary measure protection against

offenders during period of registering a new plant variety. While the right holder submits an application for registration of a new plant variety until obtaining such right, Section 61 of the Plant Variety Protection Act, B.E. 2542 only states that if the right of plant breeder is violated, the court shall have the power to order the offender to pay damages to the right-holder only in the amount that the court deems appropriate without specifying a clear protection measure under the Plant Variety Protection Act B.E. 2542.

Therefore, according to the study, the principles of the New Plant Variety Protection Convention 1991 should be applied as principles for amending the Thai plant variety protection law which is appropriate to be adapted into the Plant Variety Protection Act B.E. 2542. If applied to Thailand, it would be utmost beneficial for the development of Thailand's plant protection system in the future and will inevitably result in more efficient plant protection laws in providing protection for plant varieties and breeders. This is a problem that should be resolved urgently and in time for the current situation to develop biotechnology by stipulating a clear and vibrant protection of new plant species and providing suitable incentives for plant breeders to develop new plant varieties. It also contributes to the social and economic benefits of the nation and enhancing enforcement of the law to protect plant varieties more efficiently.